

USNESENÍ

Vyšší soudní úřednice Městského soudu v Praze rozhodla dne 16. dubna 2025 v trestní věci odsouzeného **S. P.**, narozeného xxx v xxx, státní příslušník xxx, v České republice bytem xxx, t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Xxx, o návrhu odsouzeného na přiznání nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu,

takto:

Podle § 33 odst. 2 tr. řádu *a contrario* **se návrh odsouzeného S. P.**, narozeného xxx, na přiznání nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu ve věci 63 T 1/2023, **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2023, č.j. 63 T 1/2023-4751, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 2. 2024, č.j. 11To 113/2023-4975, byl odsouzený S. P. pravomocně uznán vinným ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za což mu byl uložen trest odnětí svobody v délce trvání 10 (deseti) let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Dále byl odsouzenému uložen trest propadnutí věci a trest propadnutí náhradní hodnoty.
2. Odsouzenému S. P. byl na základě opatření Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 27. 7. 2022, č.j. 37 Nt 4104/2022, ustanoven obhájce, Mgr. et Mgr. Filip Komárek, advokát se sídlem Šafaříkova 201/17, 120 00 Praha 2, a to z důvodu nutné obhajoby dle § 36 tr. řádu.
3. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2025, č.j. 63 T 1/2023-5356, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 3. 2025, č.j. 11 To 7/2025-5383, byla obhájkovi přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 267.440,30 Kč. Účetní oddělení zdejšího soudu odměnu vyplatilo dne 20. 3. 2025.
4. Dne 5. 2. 2025 byla soudu doručena žádost odsouzeného, které uvádí, že odsouzený je ve výkonu trestu odnětí svobody a nemá žádné finanční prostředky na zaplacení náhrad a hotových výdajů obhájce a žádá o přiznání nároku na bezplatnou obhajobu.
5. Podle ust. § 33 odst. 2 tr. řádu osvědčil-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Vyplývá-li ze shromážděných důkazů, že obviněný nemá dostatek prostředků na náhradu nákladů obhajoby, může, je-li to třeba k ochraně práv obviněného, rozhodnout předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce o nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu i bez návrhu obviněného. V případech uvedených ve větě první a druhé náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.
6. Soud návrh odsouzeného S. P. přezkoumal a posoudil v intencích následujících ústavních a zákonných mantinel: Právo na bezplatnou právní pomoc je zaručeno v čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy a v čl. 40 odst. 3 Listiny. V systému Úmluvy je podřízeno dvěma podmínkám: dotčené osoby postrádají dostatek prostředků k úhradě právní pomoci a zájmy spravedlnosti vyžadují, aby taková pomoc byla poskytnuta. Podle čl. 40 odst. 3 Listiny pak zákon stanoví, ve kterých případech má obviněný právo na bezplatnou pomoc obhájce. Příslušným zákonným ustanovením je § 33 odst. 2 tr. řádu, podle nějž musí pro přiznání nároku na bezplatnou obhajobu obviněný osvědčit, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, případně tato skutečnost může vyplynout ze shromážděných důkazů. Osvědčí-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady

obhajoby, rozhodne dle § 33 odst. 2 tr. řádu předseda senátu, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Povinnost dokazovat tvrzené skutečnosti je tedy dle trestního řádu plně na obviněném. V souladu s čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy soud netrvá na prokázání nemajetnosti se vši jistotou, ale v takové míře, aby byl dán okolnostem přiměřený podklad pro závěr, že obviněný je nemajetný. V případě, že obviněný náležitým způsobem neosvědčí, že nemá dostatek prostředků, a současně nejde o případ, v němž tato skutečnost vyplývá z již shromážděných důkazů, tak soud tyto údaje sám nezjišťuje a doklady neopatřuje, ale rozhodne o zamítnutí žádosti na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Ustanovení § 33 odst. 2 tr. řádu je nutno v souladu s judikaturou Ústavního soudu interpretovat tak, že právo na bezplatnou obhajobu - v případě, že je takový nárok obviněnému přiznán - náleží obviněnému až ode dne podání důvodného návrhu na přiznání nároku na bezplatnou obhajobu (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 848/16 či sp. zn. II. ÚS 1235/20).

7. Dle ustálené judikatury jsou podmínky nároku na bezplatnou obhajobu dle § 33 odst. 2 tr. řádu vykládány tak, že jsou dány u obviněného, který se zřetelem na výdělkové, majetkové a rodinné poměry nemůže zaplatit odměnu za obhajobu bez ohrožení své nutné výživy nebo výživy osob, o které je podle zákona povinen pečovat. Rozhodná je celková ekonomická situace obviněného. Ústavní soud opakovaně judikoval, že podstata institutu bezplatné obhajoby spočívá v odpuštění úhrady peněžního závazku těm, u nichž by trvání na takové povinnosti bylo zjevně nepřiměřené, neboť bylo v míře rozumné jistoty prokázáno, že nebudou schopni dostát svým závazkům vůči obhájci. Tak tomu může být s ohledem na jejich trvalý rodinný či zdravotní stav, výdělkové, majetkové a rodinné poměry, zajišťování své nutné výživy nebo nutné výživy osob, o které jsou podle zákona povinny pečovat. **Finanční odpovědnost za zajištění účinné obhajoby obviněného by měl stát (resp. zbytek společnosti) nést teprve tehdy, kdy jsou v rozumné míře vyčerpány možnosti zajištění této důležité potřeby pomocí peněžních prostředků obviněného a osob jemu blízkých, zejména pak nejbližší rodiny.** Tato soudní praxe je vyjádřením obecné zásady, že každý je povinen plnit své závazky, a v trestním řízení je v případě pravomocného odsouzení důležitou součástí procesu přijímání odpovědnosti za spáchaný trestný čin a nápravu jeho důsledků.
8. Po přezkoumání návrhu soud došel k závěru, že odsouzený nesplnil tzv. důkazní povinnost, neboť ke svému návrhu nedoložil ničeho. Soud tedy odsouzeného vyzval přípisem ze dne 13. 3. 2025, o doplnění této žádosti, které měl odsouzený zaslat zpět soudu ve lhůtě 14 dnů od doručení výzvy, která byla odsouzenému doručena 21. 3. 2025 – **do dnešního dne však odsouzený na tuto výzvu nikterak nereagoval, a soudu potřebné listiny k doložení své nemajetnosti, nedoložil.**
9. Pro posouzení majetkové situace odsouzeného si Městský soud v Praze vyžádal jako další podklad pro rozhodnutí vyjádření Věznice Xxx, kde odsouzený vykonával trest odnětí svobody, zda je odsouzený pracovně zařazen; jaký je jeho příjem; zda věznice eviduje na osobu odsouzeného nějaké pohledávky či zda je odsouzený příjemcem jakýchkoliv dávek či důchodů.
10. Ze sdělení Věznice Xxx ze dne 20. 3. 2025 vyplývá, že odsouzený není pracovně zařazen z důvodu nedostatku pracovních míst, přičemž v evidenci dlužných pohledávek věznice eviduje pouze pohledávky Vězeňské služby, jejichž výše nebyla blíže specifikována. Dále věznice sdělila, že odsouzený nepobírá žádné dávky ani důchod a na kontě úložek nemá žádné finanční prostředky, přičemž ani v úschově věznice nemá žádný movitý majetek větší hodnoty.
11. Po přezkoumání návrhu odsouzeného S. P. a dalšího obsahu spisu vyšší soudní úřednice Městského soudu v Praze dospěla k závěru, že tento návrh na přiznání nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu, není důvodný, neboť nebyl řádně doplněn. Zároveň byl odsouzený dne 3. 4. 2025 přemístěn do Věznice Xxx, a vzhledem k věku odsouzeného (xxx let) a zdravotnímu stavu, by mohl ve výkonu trestu být pracovně zařazen a dostát tak odpovědnosti za

finanční pohledávky vyplývající z trestního řízení, přičemž náklady za ustanoveného obhájce lze splácet prostřednictvím splátek, pokud odsouzený o tento postup požádá účetní oddělení zdejšího soudu.

12. Soud dále konstatuje, že odsouzený je muž v produktivním věku xxx let, bez jakýchkoli zdravotních indispozicí. Odsouzený nemá žádné vyživovací povinnost vůči osobám, o které je ze zákona povinen pečovat a jejichž výživa by byla (v případě uložení povinnosti odsouzeného nahradit státu náklady obhajoby) ohrožena.
13. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěla vyšší soudní úřednice k závěru, že nejsou splněny podmínky pro přiznání bezplatné obhajoby či za odměnu sníženou podle § 33 odst. 2 tr. řádu a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost do **tří** dnů ode dne jeho oznámení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Stížnost **má** odkladný účinek.

Praha 16. dubna 2025

Bc. Tereza Prošková, DiS. v.r.
vyšší soudní úřednice